

การเกิดประชาคมอาเซียนกับการศึกษาของประเทศไทย (๔)

หลังจากที่ประเทศไทยได้เริ่มจัดตั้งที่ประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน (ASEAN Education Ministers' Meeting, ASED) ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ และได้เริ่มจัดประชุมของที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียน (ASED) อย่างเป็นทางการ คู่ขนานกับที่ประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นมา เป็นประจำทุกปี จนในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ประเทศไทยได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ ๔๔ และการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๕ - ๘ เมษายน ๒๕๕๒ ณ โรงแรมเซอราตันแกรนด์ ลาгуน่า จังหวัดภูเก็ต

ในการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๔ (4th ASEAN Education Ministers Meeting) มีนายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทย ในขณะนั้น เป็นประธานการประชุม ในฐานะประธานรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน โดยคณะรัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียนในที่ประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๔ เห็นพ้องกันว่า ให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาของอาเซียน ๕ ปี (๒๕๕๔ - ๒๕๕๘) (ASEAN 5-Year Work Plan on Education (2011-2015)) เพื่อเป็นแนวทางให้แก่เจ้าหน้าที่ระดับสูงด้านการศึกษาของอาเซียนในการเสริมสร้างความแข็งแกร่ง กระชับ และขยายความร่วมมือทางการศึกษาในอาเซียนกับกลุ่มประเทศอาเซียนบวกสาม กลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก และกลุ่มประเทศคู่เจรจาของอาเซียน ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียน ได้มอบหมายให้สำนักเลขาธิการอาเซียนดำเนินการร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน และสำนักเลขาธิการองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีมีโอ) ในการจัดทำแผนงานดังกล่าวที่ตอบสนองของความสำเร็จและความพยายามของประเทศสมาชิกอาเซียนด้านการศึกษา ภายใต้กรอบการดำเนินงานของอาเซียน และซีมีโอ และให้นำเสนอต่อที่ประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๕ ซึ่งประเทศฟิลิปปินส์เป็นเจ้าภาพ ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๗ มกราคม ๒๕๕๓ ณ โรงแรมเซนต์ริส เมืองเซบู สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ โดยที่ประชุมให้ความเห็นชอบแล้ว และเป็นการเตรียมตัวรองรับการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนของสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ ในปี ๒๕๕๘

แผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาของอาเซียน ๕ ปี (๒๕๕๔ - ๒๕๕๘) ได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานใน ๕ ด้าน ดังนี้

๑. การส่งเสริมการสร้างความตระหนักในความเป็นอาเซียน

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ได้แก่

- ๑.๑ การสนับสนุนการจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับความเป็นอาเซียน เพื่อสร้างความตระหนัก และค่านิยมร่วมในโรงเรียน ประถม และมัธยมศึกษา
- ๑.๒ การสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตร (ระดับประถม และมัธยมศึกษา)
- ๑.๓ การสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ที่กระทรวงการศึกษา ครู นักการศึกษา; สนับสนุนการจัดฝึกอบรม/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/การประชุมให้แก่ครูผู้สอน
- ๑.๔ การสนับสนุนหลักสูตรอาเซียนศึกษา (ระดับปริญญาตรี-โท)
- ๑.๕ การส่งเสริมให้มี "ASEAN Corners" ในโรงเรียน และการเฉลิมฉลอง ASEAN Day (วันที่ ๘ สิงหาคม ของทุกปี) ในทุกประเทศสมาชิก

๑.๖ การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและอาจารย์ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรมและกีฬา

๒. การเพิ่มการเข้าถึงคุณภาพการศึกษา ทั้งในระดับประถม และมัธยมศึกษา

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ได้แก่

๒.๑ การแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการส่งเสริมการเข้าถึงคุณภาพการศึกษาที่เป็นสากล และเท่าเทียมกัน โดยผ่านโครงการที่ดำเนินงานในลักษณะหุ้นส่วนความร่วมมือและการให้ความช่วยเหลือทางเทคนิค การเทียบสมรรถนะ โดยริเริ่มการดำเนินงานร่วมกับชุมชน ภาคเอกชน และองค์กรที่ไม่แสวงผลกำไร/การให้มีกลไกช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาที่เสี่ยงต่อการเลิกเรียนกลางคัน และการร่วมมือกันรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนงาน

๒.๒ การแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติสำหรับ "reaching for the unreached"

๒.๓ การร่วมกันหาวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่เกี่ยวข้องสำหรับการวางแผน การกำหนดนโยบาย และการให้ข้อเสนอแนะ

๒.๔ การใช้ประโยชน์จากการดำเนินงานโครงการมหาวิทยาลัยกับความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อขยายโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา

๓. การเพิ่มคุณภาพการศึกษา มาตรฐานการปฏิบัติงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการพัฒนาวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ได้แก่

- ๓.๑ การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาผ่านเครือข่ายครู ผู้บริหารการศึกษา สถานศึกษา และสมาคมครู
- ๓.๒ การแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจ การให้รางวัล และการประเมินครู
- ๓.๓ การส่งเสริมการรับรองวิทยฐานะครูในระดับภูมิภาค และโครงการแลกเปลี่ยนครู
- ๓.๔ การเพิ่มความพยายามในการสร้างสมรรถนะของการจัดการสถานศึกษาในระดับภูมิภาค ทั้งในด้านการพัฒนาแผนงาน

ภาวะการเป็นผู้นำและการบริหารงาน

๔. การสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคีเครือข่ายข้ามพรมแดน และความเป็นสากลของการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ได้แก่

- ๔.๑ การแลกเปลี่ยนความรู้ของทรัพยากรที่มีอยู่ในภูมิภาค และการสร้างความเชื่อมโยงของกลุ่มประเทศสมาชิก
- ๔.๒ การสร้างความเข้มแข็งให้กับกิจกรรมที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนนักศึกษา และทุนการศึกษาทุกระดับ
- ๔.๓ การพัฒนาแผนปฏิบัติการระดับภูมิภาค เพื่อความเป็นสากลของการอุดมศึกษา โดยเน้นนโยบายในระดับภูมิภาค

๕. การให้การสนับสนุน ส่งเสริมแก่ภาคส่วนอื่นๆ

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ได้แก่

- ๕.๑ การสนับสนุนการประชุม/การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างความเป็นหุ้นส่วนที่ชัดเจน สำหรับการร่วมมือกันระหว่างภาคส่วนต่างๆ เพื่อเติมเต็มงานของกันและกัน และลดความซ้ำซ้อน
- ๕.๒ การวิเคราะห์และ/หรือการพัฒนาการฝึกอบรมครูด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา การจัดการ และลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ โรคเอดส์ และการติดเชื้อ HIV และการคุ้มครองเด็ก

ในการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๕ ณ เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งมี Dr. DatuJesli A. Lapus รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการฟิลิปปินส์ เป็นประธานการประชุม ได้รับทราบความก้าวหน้าในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ๕ ปี ด้านการศึกษาของอาเซียน โดยสำนักเลขาธิการอาเซียนได้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ ๕ ปี ด้านการศึกษาจากสหรัฐอเมริกาเพื่อจัดจ้างที่ปรึกษาในการยกร่างแผนปฏิบัติการ ๕ ปี โดยพิจารณาจากกิจกรรมของอาเซียน ซีมีไอ เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนและศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีไอ

ข้อมูลการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน

- การประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๙ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ สาธารณรัฐสิงคโปร์ เป็นประธานรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน
- การประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๐ ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เป็นประธานรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน
- การประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๑ ณ ประเทศมาเลเซีย มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประเทศมาเลเซีย เป็นประธานรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน
- การประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๕ - ๘ เมษายน ๒๕๕๒ ณ ราชอาณาจักรไทย มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ราชอาณาจักรไทย เป็นประธานรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน
- การประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๙ มกราคม ๒๕๕๓ ณ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เป็นประธานรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน
- การประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๙ มกราคม ๒๕๕๔ ณ บรูไนดารุสซาลาม มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ บรูไนดารุสซาลาม เป็นประธานรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน

